

صالی — ۱ مایس ۱۹۲۸

جلد : ۱۰

بشنجی سنه — نومرو ۱۰۹

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

پوردی یاننده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ملی مجموعه

آبونه شرطری : سنه لکی

۲۵۰ ، آلتی آیانی ۱۲۵ ،

فوق الماده نسخه لر ایچین

۵۰۰ و ۳۰۰ غروشدور .

مجموعه من هیئت نتیجه طبعی تنسیب

اندلمه یین اثرلر اعاده ایدلمز .

هر آیک برنجی وارده بشنجی کونلری هیفکار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صرئی مجموعه در .

آدبىيات تارىخى

ادرهه لى «كفى»

۲

«كفى» نك مرتب ر ديوانيله هزل آميز
بر تذكرة شعراى و اول ابكى امام حقنده
منظوم بر تاليف اولدينى «صفاني» و «شيجى»
بيلدريمكدهدر. المزهكى كيايتده بولردن باشقا
انام بر «شاه و درويش» ترجمه سيله، «غنامه»
و «ذله نامه» عنوانى ابكى كوچوك مثنوى به
داها تصادف ايندك. شاعرك پك بولوك اولمايان
ديوانه كنجبه، بونده على الاصول قصيدهلر،
قطعهلر، تاريخلر، غزل و رباعيلر موجوددر.
شاعركه «هاى» افندي نامه نظامه ياشلا بوب
المزهكى نسخه به نظر آ - اكل ايدمه ديكي
«شاه و درويش» ترجمه، اولك بوتون
معاصرلىرى كى عجمانه اادن قور تولاماقله
برابر قوتلى بر نظم لسانه مالك اولدينى
كوسترمكدهدر. «واردين» قاضى بولدينى
سبراده ۱۰۶۲ ر مضامتك بىكرى رنجى
كونى انام اينديكى «غنامه» به كنجبه، تخميناً
ابكى بيك بيتدن مركب اولان بو منظومه،
كوزهل و قوتلى بر شكافتمدهدر. شعر و صنعتك،
علم و فضيلتك قدرى بيلمه يرك جاهلله
و اخلاقيزلره رغبتكار اولان بر دورك
شكافتمه يى :

الله نه غريب عالم اولش
كالاي دناث الله دولش
الله الله غريب عالم
بوق مجلس خاص نغله محرم
هپ نادره رور غريب
هپ معجزه كوى بوالعجاب
فى دانش و علم عظم ذات
دابسته قوتى و آبيات
بر شاعر نكته دان توصيف
كر اوله قصيده كوى تعريف
هر نكته نظى مالم اوله
عيسى دم و نظى مرم اوله
انسه سر كك نكته پيرا

هر مصرعى بهشت معنا
اولور ماله قصيده آخر
تحسين مجرد الله ظاهر
كودر بلكه اوخت آيين
شاين اداى لطف و تحسين....

(كفى) نك تماميله هزل آميز حتى هجوى
بر ماهيته اولان «ذله نامه» آدى كوچوك
منظومه يى بر طرفه براقجى اولور سبق،
بوفلا كئزده شاعركلك «اوريزشال: شخصى»
اثرى اولارق منظوم تذكرة شعراى
كوسترمه بيلر. چونكه نه اوز ماهه قدار حتى
نده اوندن صوكر ايو طرزده منظوم و هزل آميز
بر تذكرة يازيلامشدر. «كفى» بوند كرده
كندى ده داخل اولق اوزره سكسان آلى
قدار معاصرينك احوال و مقبلرندن بحث
اتمكده ايسده، بورادى كى هزل آميز ادا
ا كثر يا حدودى شاهى هله بعضا پك غايظ
و مستهجن - بر هجو ماهيتى آفتمدهدر. مثلاً
كندى حقنده كى يازجاده، ابتدا يك جبركين
بر طاق اسنادرده بولونقدن صوكر، لطيفه قصديله
سويله ديكي بوشيلردن رجوع ايدرك - بوتون
اثر نده ياپدينى كى - حالندن شكابت ايدر،
محيطك نا اهللر قارشى تقديركار بولونماسته
قزارق «دهر سغله يوره» هجوم ايدرونهايت
«دعائرينك ده هيچ ر تاثيرى اولمايدى» تحطارله
آجى بر ياس ايچنده صوصار :

كيسه دن كيسه به حات بوق
يعنى دنيا ده اهل همت بوق
خواه سن داغ سینه اظهارات
خواه سوز سكينه اظهارات
ايتر جور معريان ليم
روش جود وهى تقديم
سنت خست بولوب تمام نظام
ايزدى بو حاله كردش ايام
شيمدى اولور نكاه رنجيده
منع اسراف نوردن ديدنه
بمدازين اى سرشك بجر اوج
ديديه اولسون نظر محتاج
رشك نو دوتانان دلگفته
خضم ايدر عرض احتياج ايدنه...

«كفى» نك قصيده نرينده بولوك برقيمت

يوقدر. پك تميز و قوتلى بر نظم لسانه مالك
اولان شاعر، كندى يى ايچون صنعت ايرازينه
اك مساعد اولان كرىزكاهلره بر خصوصيت
كوسترمه مشدر. «نقى» ده كى «ادى
عجمانه» اوندده كوزده چارمقله برابر، اوبويوك
قصيده يى تميز ايدن خيال تروى و اهده
اجتماعى ادره لى شاعره موجود ديكلدر.
معافيه بعضى مسعطلر به غزل نرينده و برقم
رباعيلر نرينده «كفى» نك اصل «شخصيت
صنعتكارانه» - فوق العاده يارلاق و يازير
صورتده اولماسده - ينه كوزده چارمقدهدر.
مثلاً افنديك :

اولدم كه مرده ندم كنوز آشكر اولور
آناز صنى كور نه قيامت بهار اولور
مضاعتى تضمين ايدمرك وجوده كتيرديكي بر
منظومه ده، شاعرك مابوس روحى پك
صنيعى برصورتده كورونمكدهدر :

كفى اوله بو كشن عالم فنا شعار
نه بيل اوله نه كل ونه روقت بهار
شمع فسرده ساغر عيشى شكت اوله
اهل دله هپ اندوكى بوله روزكار
وقتاره كله حل قيامت خراملر
هر كوشده اوله بهيجه قته آشكار
دزد فناكك جقاره سرخ جاهه سن
سرات باغى منى طو نه نك انكار...

«كفى» نك بوتون غزل و رباعيلر نرينده
بوياس اداسى دو يماق قابل ديكلدر. نهايتسر
المريخى هزل و هجو پرده يى آلتنده اورتمه ديكي
زمان، او چوق صميمى، چوق حتى بر
شاعردر. اودور ادبى نرينده حكيمان اولان
تصنع موداسى بيله، روحك سسلر يى
بوسبوتون قابايامور : براز بوغوق، براز
فاصله لى اولمقله برابر اوالم نوحه يى ينه
ايشيديلور. مثلاً «فهم» يازدينى بر
نظيره ده :

حسرت اعل لى يار قدمدر بنم
بن هلاك نغمه يى ندمدر بنم
طرفكار ادم لكش سرشك داغ دل
اتك چشم زاله و اكم نسيمدر بنم

پتلزنده تصادف اولوندي کي ، ديگر غزللارنده نه

نکاح الاق جهاني فني ذوق نوهارندن
هنوز آزرده بز آزار زخم نوک خازندن
نه فني نشته بولدي عالم امدنده
ينه خاطر خراش انتنان روزگارندن
اوساده لوح اوله سر خوش نشين مجلس نم
که آرزوي وفا ايده طبع خرمين
کفن شمع فتادر مشام اميده
کل شکسته کلزار مجلس جدين

شمله نويم ساغر جشیده انجم التفات
آئيم آتش کل خورشید انجم التفات
شبنم یاس آشنای غنچه داغ دلم
بن کل پژمرده امیده انجم التفات

طرزنده فریادلرک جو قدر . شیخ الاسلام
ابوسعید اقدینک ، شاعر ، منطق ، نک ،
« قافزاده » نک ، « ریاضی » نک ، « بهائ
افندی » نک بعضی غزللارنی جداً استادانه
بر طرزنده خمیس ایله بن کفتی ، نک رباعیلری ،
بعضاً غزلی زاده نککیلره یک یاقلا شیر ،
اک کوزله غزللارنده کی صمیمی یاس نعمه می
اولنده دهده موجوددر . سوک بره طالع اولارق
شونی ده علاوه ایده مکمه :

دل ذوق غله جام هشرمی چکر
خون دل این شراب هشرمی چکر
نایابی کوه تمنای ده
فارغ منشان نم ندانمی چکر

رباعیسنک قائل اولان بوشاعر ، آکلامان
معاصرلرینک کوسترمک ایسته دکاری کی
هزل و هجوی اشهار سر مایه سی یامش برصوبتاری
دکیل ، بالعکس ، روحندن قویان فریادلری
بر تهزیل قهقهه می شکلنده کوسترمک مجبوریتی
دویان بر « بدین » دوز ؛ بو اعتبار ایله اون
برنجی عصر ادبیاتزده اوکا خصوصاً بر
موقع آیرمق مجبوریتندیز .

سوک

کوبری زاده محمد فزاد

دارالفنون « نوزک ادبیاتی تاریخی » . دیری



آدبیات مصاحبه

ارباب صراف

« ادیب خرابی » بی سوک دورک الک ولود
والک شوخ بر بکتاشی شاعری اوله رق طایوروز .
« ۶۰۰ » محققه دن عبارت بردوان ترتیبه موفقی
اولان بو بویوک خلق شاعری مسلک و مشربی
واضح بر صورتده اعلاندن چکینه مش و اولدینی
کیی کوروشدور .

اکثریتله بکتاشیلرجه قبول ایديلان
« نقیه » دستوری بوسر آزاد شاعر اوزرنده
هیچ بر تاثیر کوستره مەش حق ، امام اعظمه
قائیده بسله دیکی عداوتی بیله اظهاردن
چکینه مشدور .

اونک نظرنده « راقی و شراب » اهله
حرام دکیلدر .

ای زاهد شراب ایله احترام
مسلمان اول ترک ایت بویول و قلی
اهله حلالدر نا اهله حرام
بز ایچرز بزه بوقدر ولی

نوابه کیرمکچون ایچرز شراب
ایچمزه سکه اولورز دوجار عذاب
عقل ایزر سنک بواشقا حساب
میخانه ده بولدی بز بوکلی

قدین کیمیلری قندیل اولورز
قندیلک ایچده قندیل اولورز
حق کوسترمه به دلیل اولورز
قط کور اولانلر کورومز بویالی

سن منکرسک سکا حرامدر باده
بکلهک ایچمک اوزر دیاده
بحث آچه « خرابی » بوندن زیاده
چونکه بیلمز حرام ایله حلال

ای زاهد کورومز سنی جنته
آلدینک آبدسته بوصوم و صلات
کل یهوده بره کیرمه زحمت
جهانی ، تنبیلی ، سجاده بی آت

زمری ترک ایله نوش ایله شراب
حقیقه شراب ایچمک یک نواب

بر پیمانه اله انتساب
احسان ایشین سکا ایچ آب حیات
ایچیمه الهک دردمندی
کوکلی قیرما اصلا حنک کندی
لطف ایت « خرابی » دیکله بدینی
بورغانکه کوره آتاک اوزات

خرابی ، بو طرزده یاردینی طریف
ونکته لی شهرلرله بوتون بکتاشیلره کندی بی
سه و دیرمش و اونک بر جوق نفسلری
آنادولونک هان هر طرفده کی بکاشی شکیه
لرنده بویوک برنشته ایله اوقوشدور .
اونک بالخاصه :

کاف ونون خطای اظهار اولان
بز بو کاشتی ابتدای
کیمیلر واصل دیدار اولان
اول قاب قوسینک اودانی بز

بوغینک آدله حوا علنده
حق ایله حق ایله سرهمده
برکجه بک مهمان قالدق سریمده
حضرت عیساک اوز بللی بز

بزه بدر دیدی طفل مسیحا
ربازنی دیو چاهیری موسی
ان ترانی دین بز ایله آکا
بز طور سیناک تجلی بز

کنت کتر سرتیک اولدی آکاهی
عین الیقین کوردک جمال الهی
ای خواجه زده در سرائی
خنکار حاجی بکتاش ققرا سی بز

زاهد اشاعر آنا قنحا
« خرابی » کنتی سرسری ضاعا
برقی قرق یازار کملر اما
بیرم بالوم سلطان بدلا سی بز

نفسی ، کندیته مخصوص بسته میله
بیلمن بکتاشی یوقدر دینله بیلیر .

« ۱۲۶۹ هـ » ده دوغان خرابی ، اون
یدی یاشنده ایکن « شاعر محمد علی حلمی
دده بابا » به انتساب انشدور . اصل اسی
« احمد ادیب » ، محلی « خرابی » در . بعضی